

2024Z16042

(ingezonden 16 oktober 2024)

Vragen van de leden Kostic en Teunissen (PvdD) aan de minister van Klimaat en Groene Groei over het voornemen van dit kabinet om miljarden subsidie te geven aan Tata Steel.

1. Bent u bekend met het bericht 'In India investeert Tata Steel miljarden zonder overheidssteun'? (1)

2. Wat vindt u van de constatering dat Tata Steel Nederland sinds de overname van de staalfabriek in IJmuiden geen kapitaalinjectie of investering van het moederbedrijf heeft ontvangen?

3. Waarom bent u bereid als overheid wel miljarden aan subsidie te verstrekken aan Tata Steel IJmuiden terwijl het bedrijf zelf niet wil investeren, ook niet in achterstallig onderhoud, omdat ze het geen goede investering vindt?

4. Wat vindt u van het argument dat Tata Steel Nederland maatwerksubsidie nodig zou hebben om versneld te vergroenen? Bent u op de hoogte dat met de huidige vergroeningsplannen Tata in 2030 maximaal 40% van de CO₂ uitstoot reduceert en pas in 2045 klimaatneutraal zal zijn, terwijl onder het EU Emissions Trading System (EU-ETS-systeem) het in 2040 klimaatneutraal moet zijn en bij aankoop van het bedrijf in 2007 al bekend was dat de CO₂ uitstoot in 2030 met 43% omlaag zou moeten?

5. Waarom wilt u subsidie geven voor vergroening waarbij Tata Steel Nederland in 2045 groen staal zou produceren, terwijl het bedrijf in 2040 sowieso CO₂ neutraal moet zijn aangezien er dan geen Europese emissierechten meer worden uitgegeven? Waarom geeft u aan dat de subsidie voor een versnelling zou zijn van de verduurzamingsopgave, terwijl die verduurzamingsverplichting er al veel eerder is?

6. Hoe denkt u dat Tata Steel weer een rendabel bedrijf kan worden en geen voortdurende staatsteun nodig heeft? Waar baseert u deze aanname op?

7. Worden de maatwerkafspraken gemaakt met de aanname dat Tata Steel Nederland uiteindelijk op waterstof overgaat en hierop een winstgevend bedrijf bouwt?

8. Hoe verhoudt deze aanname zich tot de inschattingen van de CEO van ArcelorMittal Europa dat Europese waterstof ook op lange termijn te duur zal zijn voor rendabele productie van groen staal - om concurrerend te zijn moet waterstof 2 euro per kilo kosten (2), terwijl De Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO) de productiekosten van groen waterstof in Nederland raamt op meer dan 13 euro per kilo, en de goedkoopste schattingen 6 euro per kilo zijn (3)?

9. Bent u voornemens om ook in de toekomst permanent tenminste 1,5 miljard euro per jaar in energiesubsidies te geven aan Tata Steel voor de 6 miljoen ton staalproductie bij Tata IJmuiden om concurrerend te zijn? Zo ja, wordt hier ook rekening mee gehouden in de lange termijn budgetten van dit kabinet? Zo nee, waarom denkt u dan dat er toekomst is voor Tata IJmuiden om in Nederland groen staal te produceren?

10. Hoe kijkt u naar deze subsidie, die neerkomt op meer dan 160.000 euro per werknemer per jaar, in het licht van het tekort aan technisch geschoolde mensen die nodig zijn voor de energietransitie? Deelt u de mening dat we dit geld en de technisch geschoolde mensen beter kunnen inzetten voor de energietransitie en andere infrastructurele opgaven waar Nederland voor staat, en dat deze mensen dan beter af zouden zijn dan met de totale werknemerskosten van 98.000 euro per werknemer per jaar bij Tata?

11. Bent u op de hoogte van de constatering in het jaarverslag van Tata Steel Nederland dat de vraag naar staal in Europa vorig jaar met 10% is gedaald en dat daardoor 20% van de hoogovens in Europa momenteel stilstaat en productie met 7% is afgenomen? Bent u tevens op de hoogte van de constatering op de website van Tata Steel dat "er is sprake van aanzienlijke overcapaciteit op de Europese markt"? (4)

12. Gegeven bovenstaande constatering, deelt u de mening dat Tata Steel IJmuiden niet noodzakelijk is om voldoende staalproductie in Europa te behouden?

13. Gegeven het feit dat we in Nederland geen ijzerertsminen hebben en dus sowieso afhankelijk zijn van het buitenland voor onze staalproductie, deelt u de mening dat de autonomie niet wezenlijk verandert als we in Nederland staal in plaats van ijzererts zouden importeren? Zo nee, waarom niet?

14. Bent u op de hoogte van het feit dat Tata Steel Nederland vorig jaar 743 miljoen euro verlies heeft geleden voor belastingen?

15. Bent u op de hoogte van het feit dat Tata Steel Nederland op 31 maart 2024 (ten tijde van het jaarverslag) nog maar 104 miljoen euro aan banksaldo had, gelijk aan ongeveer 1-2 maanden aan personeelskosten?

16. Wat gebeurt er met de medewerkers van Tata Steel Nederlands als het bedrijf failliet zou gaan?

17. Wat gebeurt er met het belastinggeld als Tata Steel Nederland failliet zou gaan nadat het maatwerksubsidie heeft ontvangen?

18. Waarom vindt u dat de Nederlandse overheid moet betalen voor de vergroening van een bedrijf dat uit zichzelf dit niet doet ondanks de regelgeving uit Europa waar het zich aan te houden heeft?

19. Wat vindt u van het feit dat als Tata Steel Nederland winst maakt met dank aan de maatwerksubsidie, dit volledig ten goede komt aan de Indiase miljardairsfamilies Tata en Mistry die naar verluidt meer dan 80% van het bedrijf in handen hebben?

20. Bent u van plan om Tata Sons in India als eigenaar van Tata IJmuiden een voorziening te laten treffen voor de 12 miljard euro aan vervuiling die in de grond zit volgens Hans Wijers en Frans Blom, wat in lijn zou zijn met het vervuiler betaalt-principe? Hoe denkt u anders het bedrijf of toekomstige eigenaren verantwoordelijk te kunnen houden voor de vervuiling en de sanering daarvan?

21. Hoe denkt u te voorkomen dat dit dossier niet eindigt zoals het scheepsbouwconcern Rijn-Schelde-Verolme (RSV) waarbij heel veel overheidsgeld wordt verspild en uiteindelijk de werknemers er als nog niet beter van worden maar enkel de aandeelhouders?

22. Bent u bekend met het bericht "Tata Steel krijgt Britse staatssteun van 500 miljoen pond en schrapt 2.500 banen"? (5)

23. Wat vindt u van het feit dat 30% van de banen bij Tata Steel in Engeland verloren gaat ondanks de kapitaalinjectie vanuit de overheid?

24. Kunt u deze vragen individueel beantwoorden?

(1) Het Financieele Dagblad, 29 september 2024, 'In India investeert Tata Steel miljarden zonder overheidssteun'. (fd.nl/bedrijfsleven/1532388/in-india-investeert-tata-steel-miljarden-zonder-overheidssteun#:~:text=Tata%20Steel%20investeert%20%E2%82%AC2,richting%20Tata%27s%20Indiase%20vestigingen%20gaat.)

(2) HydrogenInsight, 21 februari 2024, "Green hydrogen is too expensive to use in our EU steel mills, even though we've secured billions in subsidies". (https://www.hydrogeninsight.com/industrial/green-hydrogen-is-too-expensive-to-use-in-our-eu-steel-mills-even-though-weve-secured-billions-in-subsidies/2-1-1601199?zephro_sso_ott=w48L1K)

(3) TNO, 13 mei 2024, 'Evaluation of the levelised cost of hydrogen based on proposed electrolyser projects in the Netherlands'. (<https://publications.tno.nl/publication/34642511/mzKClN/TNO-2024-R10766.pdf>)

(4) Tata Steel Nederland, 26 september 2024, 'Staalmarkt in zwaar weer: Tata Steel Nederland haalt broekriem aan'. (<https://www.tatasteelnederland.com/nieuws/staalmarkt-in-zwaar-weer-tata-steel-nederland-haalt-broekriem-aan>)

(5) NRC, 11 september 2024, 'Tata Steel krijgt Britse staatssteun van 500 miljoen pond en schrapt 2.500 banen'. (www.nrc.nl/nieuws/2024/09/11/tata-steel-krijgt-britse-staatssteun-van-500-miljoen-pond-en-schrapt-2-500-banen-a4865347#:~:text=Tata%20Steel%20heeft%20de%20Britse,hets%20verlies%20van%202.500%20banen.)